



## JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Advokaadibüroo Loor OÜ  
kaido.loor@abloor.ee

Teie 21.01.2025  
Meie 11.02.2025 nr 8-4/729-2

### **Vastus jätkukirjale haldusmenetluses tekkinud kahju hüvitamise teemal**

Täna Teid jätkukirja eest haldusmenetluses tekkinud kahju hüvitamise teemal.

Nagu juba eelmises kirjas mainisin, on haldusmenetluse kvaliteedi parandamine ja õigusvastaste haldusaktide arvu vähendamine oluline küsimus, millega tuleb tegeleda. Üheks lahenduseks võiks olla Teie poolt välja pakutud vaidemenetluses tekkinud õigusabikulude hüvitamine õigusvastase haldusakti andmise korral. Leian, et see ettepanek väärib kindlasti kaalumist, sest vaidemenetluses tehtud vigade parandamiseks inimese poolt õigusabile tehtud kulude jätmine vaid inimese enda kanda ei pruugi olla õige. Eraldi küsimus on, et kas see eeldaks muudatusi riigivastutuse seaduses või halduskohtumenetluse seadustikus menetluskulude regulatsiooni (HKMS 11. peatükk) täiendamist.

Vaidemenetluses tekkinud kulude hüvitamise regulatsiooni ettenägemisel tuleb siiski arvestada, et riik peab kasutama avalikku raha mõistlikult ja eesmärgipäraselt ning tagama tasakaalu riigi tegelike ressursside ja kahju hüvitamise vajaduse vahel. Tuleb arvestada, et riigi rahaliste vahendite kasutamine hüvitiste maksmiseks võib piirata teiste isikute jaoks oluliste valdkondade rahastamist.

Lisaks Teie pakutud menetluskulude hüvitamise ettepanekule on oluline analüüsida ka muid võimalusi haldusaktide kvaliteedi parandamiseks ja kohtute töökoormuse vähendamiseks. Seetõttu tein eelmises kirjas ka välja ühe võimaliku lahendusena anda vaide või kaebuse esitamisele haldusakti täitmist peatav toime. Haldusaktide kehtivuse peatamine vaide- ja kohtumenetluse menetluse ajaks on üks viis, kuidas haldusorganit motiveerida enda tehtud vigu parandama, kuid mis on riigieelarvele soodsam. Kuigi märgite, et haldusakti kehtima jäämine ei ole praktikas probleemiks, siis teise nurga alt vaadates võib kõnealune regulatsioon olla siiski haldusorganitele motiveeriv selleks, et suunata neid andma kvaliteetsemaid haldusakte ning tegutsema tõhusamalt ja kiiremini haldusaktides vigade parandamisel.

Tuleb nõustuda, et sõnakasutuse „riigi huvi“ all saab mõelda vaid avalikku huvi ehk ühiskonna kui terviku huvi, mille kaitseks võib teatud juhtudel olla vaja piirata üksikisiku huve.

Lõpetuseks märgin, et kaalume Teie ettepanekut ühe võimaliku lahendusena õigusvastaste haldusaktide arvu vähendamiseks ja kohtumenetluse tõhustamiseks. Kui selgub, et see aitab saavutada soovitud eesmärgi ning on ka riigi rahaliste vahendite kasutamise seisukohalt optimaalne ning mõistlik lahendus, saab täpsemalt analüüsida, milliseid seadusi tuleks Eesti õiguskorrast lähtuvalt muuta ja millisel viisil seda teha.

Lugupidamisega

*(allkirjastatud digitaalselt)*

Liisa-Ly Pakosta  
justiits- ja digiminister

Silja Tammeorg 5879 3044  
Silja.Tammeorg@justdigi.ee